

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

**кафедра фіскальної політики і страхування
к.е.н., доцент А. В. Кириченко**

Податок на доходи фізичних осіб

План

1. Поширення податку у світі
2. Платники податку та об'єкт оподаткування
3. Ставки податку
4. Податкова знижка та податкова соціальна пільга

Київ – 2017

Податок на доходи фізичних осіб
вперше було запроваджено в Англії у 1798
р., однак у 1816 р. – скасовано. І лише з
1842 р. він перетворився на постійне
джерело доходів англійського бюджету.

В 1891 р. податок на доходи фізичних
осіб вводитьься в Німеччині, в 1914 р. – у
Франції, у 1915 р. – у США, у 1916 р. – в
Росії.

Платниками податку є:

фізична особа-резидент, яка отримує доходи як з джерела їх походження в Україні, так і іноземні доходи;

фізична особа-нерезидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні.

Об'єктом оподаткування резидента є:

загальний місячний (річний)
оподатковуваний дохід;

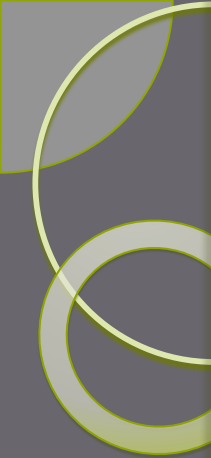
доходи з джерела їх походження в Україні,
які остаточно оподатковуються під час їх
нарахування;

іноземні доходи.

Об'єктом оподаткування нерезидента є:

загальний місячний (річний)
оподатковуваний дохід з джерела його
походження в Україні;

доходи з джерела їх походження в Україні,
які остаточно оподатковуються під час їх
нарахування.

Базою оподаткування є чистий річний оподатковуваний дохід, який визначається шляхом зменшення загального оподаткованого доходу на суми податкової знижки такого звітного року.

При визначенні бази оподаткування враховуються всі доходи платника податку, отримані ним як у грошовій, так і негрошовій формах.

Оподаткування доходів фізичних осіб
може здійснюватись як за
прогресивною, так і за **пропорційною**
шкалою ставок.

У більшості розвинутих держав на
даному етапі податок на доходи фізичних
осіб справляється за прогресивною
шкалою.

Одиницею оподаткування може бути:

індивідуальний дохід фізичної особи незалежно від її сімейного стану (як в Україні);

подружні пари можуть обкладатися податком на сукупний дохід;

сукупний дохід подружжя може підлягати розщепленню, так що в результаті кожна частина сукупного доходу оподатковується окремо за діючою шкалою.

I. Вихідні дані:

	Сім'я «А»	Сім'я «Б»
дохід чоловіка	2200 гр. од.	3000 гр. од.
дохід дружини	800гр. од.	0

податкові ставки:

до 200 гр. од. включно – 15%,
вище 200 гр. од. – 20%.

Сума податків з доходу сім'ї

Сім'я «А» Сім'я «Б»

- а) при роздільному оподаткуванні
- б) при оподаткуванні з використанням методу розщеплення
- в) при оподаткуванні сукупного сімейного доходу

Сума податків з доходу сім'ї

	Сім'я «А»	Сім'я «Б»
а) при роздільному оподаткуванні	$430 + 150 = 580$	590
б) при оподаткуванні з використанням методу розщеплення	$290 + 290 = 580$	$290 + 290 = 580$
в) при оподаткуванні сукупного сімейного доходу	590	590

II. Вихідні дані:

	Сім'я «А»	Сім'я «Б»
дохід чоловіка	2200 гр. од.	3000 гр. од.
дохід дружини	800гр. од.	0

податкові ставки:

до 200 гр. од. включно – 15%,

200-1000 гр. од. – 20%,

вище 1000 гр. од. – 30%.

Сума податків з доходу сім'ї

	Сім'я «А»	Сім'я «Б»
а) при роздільному оподаткуванні	$550 + 150 = 700$	790
б) при оподаткуванні з використанням методу розщеплення	$340 + 340 = 680$	$340 + 340 = 680$
в) при оподаткуванні сукупного сімейного доходу	790	790

Таблиця 1

Види ставок податку на доходи фізичних осіб в Україні

Розмір ставки	Сфера застосування ставки
18%	заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати або інші виплати і винагороди, які нараховуються (виплачуються, надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами
0%, 5%, 18%	доходи від продажу рухомого і нерухомого майна, спадщина та подарунки
18%	для пасивних доходів
5 %	доходи у вигляді дивідендів по акціях та корпоративних правах, нарахованих резидентами - платниками податку на прибуток підприємств

Платник податку має право на **податкову знижку** за наслідками звітного податкового року.

До податкової знижки включаються фактично здійснені протягом звітного податкового року платником податку витрати, підтверджені відповідними платіжними та розрахунковими документами.

Складові податкової знижки:

сума коштів, сплачених платником податку на користь закладів освіти для компенсації вартості здобуття освіти;

суми витрат за пенсійним контрактом з недержавним пенсійним фондом;

суми витрат платника податку з оплати допоміжних репродуктивних технологій;

суми витрат платника податку з оплати вартості державних послуг пов'язаних з усиновленням дитини;

частина суми процентів за іпотечним кредитом, сплачених платником податку;

сума коштів або вартість майна, переданих у вигляді пожертвувань неприбутковим організаціям.

Платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподатковуваного доходу, отримуваного від одного роботодавця у вигляді заробітної плати, на суму **податкової соціальної пільги**.

50% розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (у розрахунку на місяць), встановленому законом на 1 січня звітного податкового року, — для будь-якого платника податку.

100% суми пільги – для платника податку, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років, – у розрахунку на кожну таку дитину

150% суми пільги – для такого платника податку,
який:

є одинокою матір'ю (батьком) – у розрахунку на кожну дитину віком до 18 років;

утримує дитину-інваліда – у розрахунку на кожну таку дитину віком до 18 років;

є особою, віднесеною законом до I або II категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;

є учнем, студентом, аспірантом, ординатором, ад'юнктом;

є інвалідом I або II групи, у тому числі з дитинства;

є особою, якій присуджено довічну стипендію як громадянину, що зазнав переслідувань за правозахисну діяльність, включаючи журналістів;

є учасником бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни.

200% суми пільги для такого платника податку, який є:

Героєм України, Героєм Радянського Союзу, Героєм Соціалістичної Праці або повним кавалером ордена Слави чи ордена Трудової Слави, особою, нагородженою чотирма і більше медалями "За відвагу";

учасником бойових дій під час Другої світової війни;

колишнім в'язнем концтаборів, гетто та інших місць примусового утримання під час Другої світової війни;

особою, яка була насильно вивезена з території колишнього СРСР під час Другої світової війни на територію держав, що перебували у стані війни з колишнім СРСР або були окуповані Німеччиною;

особою, яка перебувала на блокадній території колишнього Ленінграда у період з 8 вересня 1941 року по 27 січня 1944 року.

Податкова соціальна пільга
застосовується до доходу, нарахованого
на користь платника податку протягом
звітнього податкового місяця як заробітна
плата, якщо його розмір не перевищує
суми, що дорівнює розміру **місячного
прожиткового мінімуму**, діючого для
працездатної особи на 1 січня звітнього
податкового року, помноженого на **1,4** та
округленого до найближчих 10 гривень

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!!!